

2.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet!

I Anledning af det høje Ministeriums Skrivelse af 29de f. M., hvorved jeg opfordres til at udtale mig om det samme vedlagte Andragende fra Forstanderne for de private Seminarier i Gedved og Silkeborg, tillader jeg mig underdanigst at fremkomme med følgende:

Da Staten koster omtrent 90,000 Kroner aarlig paa sine Seminarier, men kun opnaar at faa næppe Halvdelen af Landets Lærere uddannet for denne Sum, medens den øvrige Del tyr til de private Seminarier, der slet ikke faa offentlig Understøttelse, og hvis mest trængende Elever maa nøjes med kun 50 Kroner hber om Aaret, maa det vistnok anses for en billig Ordning, at der ydes sidstnævnte Seminarier en særlig og deres Elever en betydelig større Understøttelse end hidtil, saafremt Undervisningen paa disse staaar paa samme Højde som paa Statsseminarierne, og at Undervisningen bør og kan det, er utvivlsomt, naar de private Seminarier stilles heldigere i økonomisk Henseende. Jeg slutter mig derfor til den i nævnte Andragende under 1. opførte Vdring, men finder det dog ønskeligt, at der foruden Portioner paa ca. 130 Kroner bliver nogle en Del større og andre derimod kun omtrent halv saa store til saadanne Elever, som vel nok kunne kaldes trængende, men ikke i den Grad, at det findes rigtigt at tildele dem en hel Portion.

Vdringen under 2. kan jeg tiltræde, naar til den søjes, at Elever, der have taget den almindelige Forberedelseseksamen med mindst 75 Points, kunne faa Understøttelse, naar de blot gennemgaa Seminariets to øldste Klasser, da de ellers fristes til at gaa til et eller andet paa kort Uddannelsesetid beregnet Kursus.

Den sidste af de 3 i Andragendet nævnte Vdringer slutter jeg mig til i Henseende til dens væsentligste Indhold; men det forekommer mig dog, at den trænger til at ændres noget for ikke at blive ubillig mod de private Seminarier i København. Disse have ved deres Beliggenhed i Hovedstaden som det særlige Midtpunkt for videnskabelig Virksomhed vel den Fordel, at de have let Adgang til at faa fortrinlige Lærerkrafter i specielle Fag — f. Eks. Naturfagene — og derfor ikke behøve at samle forskelligeartede Fag paa een Haand; men det er en Selvfølge, at det ikke kan være billige Lærere. Skulde disse nu som Timelærere ikke regnes med til det faste Lærerpersonele og altsaa udelukkes fra Del i Statshjælpen, er dette vistnok en Ubillighed og tillige en Fritelse for de private Seminarier i København til at opgive de fortrinlige Faglærere og til Skade for Undervisningen antage mindre dygtige, men billigere faste Lærere. Dernæst er Begrebet „fast ansatte Lærere“ saa vagt, at det tidt er tvivlsomt, om en Mand kan komme ind under det, eller han skal kaldes Timelærer. Har han, hvad hyppigt er Tilfældet, kastet sig over et enkelt Fag og med stor Dgtighed forestaaet hele Undervisningen deri samtidig ved flere Læreanstalter i en længere Aarrække, er han dog egentlig fast Lærer, men kaldes vist almindelig Timelærer. For at undgaa Afgørelse af, om en Mand skal henregnes til de faste Lærere eller til Timelærere, kan der i nærværende Tilfælde formentlig gaas frem saaledes, at hvert af de nu bestaaende private Seminarier med 3 etaarige Klasser faar Understøttelse til en fast Lærer for hver Klasse, eller maaste endnu bedre saaledes, at det Tal, der angiver, hvor ofte 30 Timer ere indeholdte i samtlige Undervisningstimer om Ugen, gøres til en Faktor, hvormed den til en fast Lærer bevilgede Sum skal